Največji slovenski dnevnik v Združenih državah

Velja za vse leto - - - $6.00
Za pol leta - - - - - $3.00
Za New York celo leto - $7.00
Za inozemstvo celo leto $7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in the United States.
Issued every day except Sundays and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CORTLANDT 2876. Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879. TELEFON: CORTLANDT 2876.

NO. 244 — ŠTEV. 244 NEW YORK, WEDNESDAY, OCTOBER 17, 1923. — SREDA, 17. OKTOBRA, 1923. VOLUME XXXI. — LETNIK XXXI.

VELIKANSKA POVODENJ V OKLAHOMI

V Oklahoma City je petnajst tisoč ljudi brez strehe. — Velik del mesta je preplavljen. — Pomožna akcija. — Tok vode je širok dve milji. — Na tisoče beguncev. Vsi zdravniki in ambulančni vozovi so mobilizirani.

Oklahoma City, Okla., 16. oktobra. — Vodovje North Canadian River je naraslo ter preplavilo središče mesta.

Mestna uprava je pred velikim problemom: — za petnajst tisoč oseb je treba preskrbeti strehe in druge potrebščine. Vse čaka, da bo začela voda padati, da bo mogoče že vsaj deloma preceniti škodo.

Tok je širok dve milji ter je opoldne še vedno drl skozi mesto. V razoranih ravninah so si manjši toki iskali novih poti. Ognjegasci si prizadevajo dospeti do družin, ki so se zbrale v gorenjih nadstropjih raznih hiš. Zaenkrat se še ne ve, če je izgubil kak človek življenje.

Zadnje štiri dni je neprestano deževalo. Reka, ki je narasla v zapadnih in severnih delih dežele, je vdrla skozi mestne vodne rezervacje deset milj zapadno od tukaj ter vdrla danes zjutraj v notranjost mesta.

Osemnajst blokov najvažnejša trgovskega okraja je preplavljenih.

Po mestu patrulira narodna garda.

Vsi zdravniki in ambulančni vozovi so mobilizirani.

Ko je doseglo vodovje višino 25 čevljev, so morali oditi vsi ljudje iz sosednjih blokov.

Parniške piščalke tulijo in opozarjajo prebivalce, naj se umaknejo pravočasno na varno.

Begunci dobivajo brezplačno kavo in kruh. Začasno so nastanjeni po raznih cerkvah.

Capitol Hill, to je južni del mesta, je popolnoma izoliran.

Dalas, Texas, 16. oktobra. — Vsled osem dni trajajočega deževja so razne reke v Texasu prestopile bregove.

Povzročena škoda je ogromna. Železniški promet je po nekaterih krajih prekinjen.

BALDWIN BO IMEL NA HARVEYEVEM BANKETU SLAVNOSTNI GOVOR.

London, Anglija, 15. oktobra. — Angleški ministrski predsednik Baldin bo imel na banketu, ki bo prirejen dne 23. oktobra na čast ameriškemu poslaniku Harveyu, slavnostni govor.

Naslednjega dne bo odpotoval Harvey proti New Yorku in sicer na krovu parnika "Paris".

DOBRO PIVO SE JE IZPREMENILO V ČISTO VODO.

Pomožni policijski komisar Leach je poklical k sebi dva brooklynska policista. Vprašal ju je, kako se je izpremnilo čez noč 24 sodčkov dobrega piva v čisto vodo. Policista sta stražila pivo v neki restavraciji na Tilden Ave. Ker nista mogla pojasniti, kako se je ta čudež zgodil, je naznanil pomožni policijski komisar vso zadevo policijskemu komisarju Enrightu.

ZDRAVNIKI SO PRIPOROČILI LORDU CECILU POČITEK.

London, Anglija, 15. oktobra. — Lord Robert Cecil trpi vsled hudega živčnega napada. Zdravniki so mu naročili, da se mora preseliti čimprej mogoče na kmete ter ostati najmanj en mesec v postelji.

Njegova bolezen je posledica prenapornega dela.

VČERAJ JE BILO DEPORTIRANIH 566 PRISELJENCEV.

S parnikom Berengaria je bilo včeraj deportiranih 566 angleških, škotskih, irskih in ruskih priseljencev. Ko so bili dospeli sem, je bila kvota njihovih dežela že izčrpana.

Izmed deportiranih jih je bilo 150 potnikov drugega razreda.

Ko bodo dospeli v Evropo, se bodo takoj zopet vkreali ter skušali pod novembersko kvoto dospeti v Ameriko.

DENARNA IZPLAČILA

V JUGOSLAVIJI, ITALIJI IN ZASEDENEM OZEMLJU

se potom naše banke izvršujejo zanesljivo, hitro in po nizkih cenah;

Včeraj so bile naše cene sledeče:

Jugoslavija:

Raspošilja na zadnje pošte in izplačuje "Kr. poštni čekovni urad" in "Jadranska banka" v Ljubljani, Zagrebu, Beogradu, Kranju, Celju, Mariboru, Dubrovniku, Splitu, Sarajevu ali drugod, kjer je pač za hitro izplačilo najugodneje.

1000 Din. $12.60
2000 Din. $25.00
5000 Din. $62.00

Pri nakazilih, ki znašajo manj kot en tisoč dinarjev računimo posebej od 15 centov za poštnino in druge stroške.

Italija in zasedene ozemlje:

Raspošilja na zadnje pošte in izplačuje "Jadranska banka" v Trstu, Opatiji in Zadru.

200 lir $10.20
300 lir $15.00
500 lir $24.50
1000 lir $48.00

Pri nakazilih, ki znašajo manj ot 200 lir računimo posebej do 15 centov za poštnino in druge stroške.

Za pošiljatve, ki presegajo znesek pet tisoč dinarjev ali po dvatisoč lir dovoljujemo po mogočnosti še posebni popust.

Vrednost dinarjem in liram sedaj ni stalna, menja se večkrat in nepričakovano; iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vnaprej. Računamo po ceni onega dne, ko nam dospe poslani denar v roke.

Glede izplačil v ameriških dolarjih glejte poseben oglas v tem listu.

Denar nam je poslati najbolje po Domestic Money Order ali pa New York Bank Draft.

FRANK SAKSER STATE BANK
82 Cortlandt Street New York, N. Y.
Glavne zastopnikinje Jadranske Banke.

TUDI NAPREDEK (?)

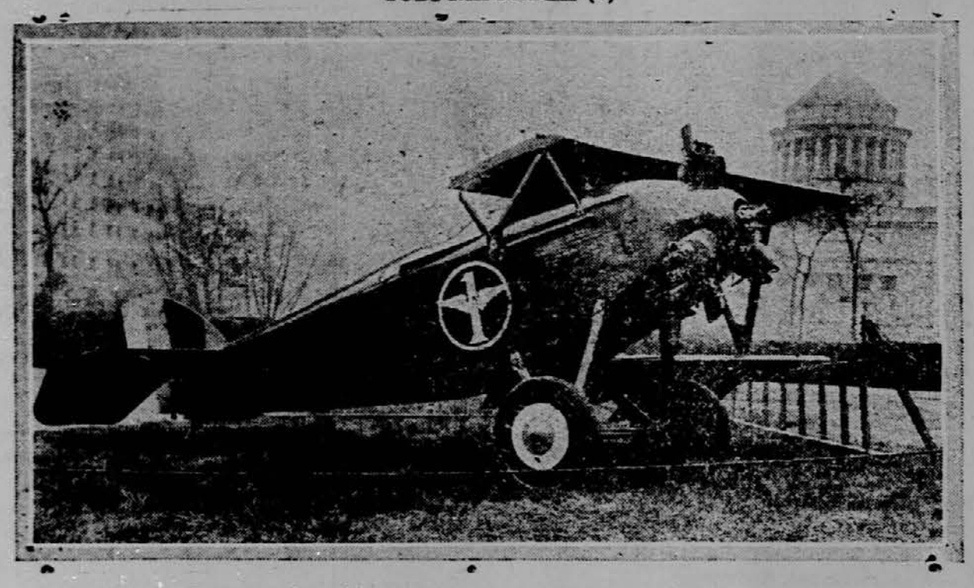

Slika nam kaže majhen aeroplan, ki se je pred par dnevi spustil na newyorško ulico Riverside Drive. Vse bi šlo posreči, ako bi se ne zadel v steber obcestne svetilke. Pri tem si je pa zlomil desno krilo. Zrakoplovec Edwin Johnson je izjavil, da je moral pristati, ker se mu je nekaj pokvaril motor. Strokovnjaki pravijo, da ni več čas, ko se bodo z newyorških ulic dvigali majhni aeroplani, krožili po zraku ter se zopet ustavljali na ulicah.

FRANCOZI POVZROČILCI EVROPSKEGA BANKROTA

Namesto ene je sedaj v Evropi dvanajst Alzaško-Lotarinških. Poslanec Fish izjavlja, da bo francoska nestrpnost povzročila novo evropsko vojno.

Eden najuglednejših zastopnikov naprednih republikancev, kongresnik Hamilton Fish, se je vrnil včeraj s parnikom "President Monroe" v Združene države. V Evropi se je mudil več tednov ter natančno preiskoval tamošnje razmere.

Časnikarskim poročevalcem je rekel:

— Politični izgled v kontinentalni Evropi je strašen. Bankrotna je nemška vladna politika in bankrotne so nemške finance. To je neizprosna posledica francoske zarote, da morajo biti evropski narodi do zob oboroženi, namesto, da bi se pobratili med seboj. To ne bo privedlo samo do splošnega evropskega bankrota, pač pa tudi brez dvoma do nove vojne.

— Ni mi mogoče povedati, kako se evropski narodi sovražijo med seboj. Pred vojno je bila ena sama Alzaško-Lotarinška. Sedaj jih je najmanj dvanajst.

Vsi ameriški kongresniki in senatorji, ki so se vrnili iz Evrope so pronesli seboj natančne načrte, kako bi bilo mogoče uravnati razmere. Jaz pa ne rečem drugega kot je rekel slavni švedski državnik Oxenstiern svojemu sinu po tridesetletni vojni: — Ali si že opazil, moj sin, s kako malo modrostjo je mogoče vladati svet?

— Združene države morajo zastaviti ves svoj upliv za dvoje visokih ciljev.

Prvi cilj je vzdržanje svetovnega miru. Drugi cilj pa je, da se vbije vsej Evropi v glavo našo neomajno vero v demokracijo.

Fish se je mudil tekom svojega evropskega bivanja tudi v Moskvi in v Carigradu.

KNJIGOVODJA OBSOJEN ZASTRAN SLEPARIJE.

Na tri mesečno ječo je bil obsojen August Eberhard, ki je bil svoj čas knjigovodja pri Chase National Bank. Ukradel je $1500.

STO KOMUNISTOV ARETIRANIH V HANOVERU.

Berlin, Nemčija, 16. oktobra. — V provinci Hanover je bilo aretiranih nad sto komunistov, ko so hoteli sklicati delavski kongres. Vlada je začela nasilno zatirati vsako komunistično gibanje.

BOLJŠEVIKI IŠČEJO KREDIT V FRANCIJI

Predsednik ruske državne banke je dospel v Pariz ter se pričel pogajati. — Sovjetska vlada pravi, da bo priznala prejšnje dolgove.

Pariz, Francija, 16. oktobra. — Predsednik ruske državne banke Scheinemann je dospel v Pariz. Holansko časopisje poroča, da je dospel na vabilo francoskih finančnikov.

V kratkem se bodo začela obširna pogajanja. Rusija išče kredita v Franciji.

Predsednik državne banke bo v imenu svoje vlade stavil naslednje predloge:

— Ruska sovjetska vlada je pripravljena priznati vse dolgove bivših ruskih vlad. Izvzeti so le dolgovi, ki so jih bivše ruske vlade napravile tekom vojne.

— Za svojo gospodarsko obnovitev naj dobi Rusija desetletni moratorij ter potrebne kredite.

— Francija naj prizna sovjetsko vlado. Sovjetska vlada se bo pa v zameno obvezala, da bo prenehala s komunistično propagando v Franciji. Nadalje bo Rusija vrnila francoskim državljanom premoženje, ki je bilo pred par leti nacijonalizirano.

V zameno bo dobila Francija koncesije glede ruskega olja. Ruski petrolej si bo lahko nabavljala po znatno nižji ceni kot pa druge države.

Velika francoska finančna podjetja so baje povsem zadovoljna z ruskimi predlogi.

'VEČNA' MIROVNA POGODBA.

Varšava, Poljska, 16. oktobra. Poljski parlament je odobril danes "večno" mirovno pogodbo s Turčijo. Izraz "večna pogodba" smatrajo v poljskih oficijelnih krogih za frazo, ker je turška vlada šele eno stoletje po delitvi Poljske priznala poljsko vlado.

NEMŠKH BANKOVCEV NE BODO VEČ TISKALI.

Berlin, Nemčija, 16. oktobra. — Danes je bilo uradno razglašeno, da nemške tiskarne zaenkrat ne bodo več tiskale nemških bankovcev. Na podlagi zlatega posojila bo uvedena nova novčna veljava. Državna banka bo izdala nov denar, ki bo imel približno isto vrednost kot ga je imela stara nemška marka.

ZNAČILEN GOVOR LLOYD GEORGEA

Velika nevarnost diktatorstva. — Val avtokracije ogroža svobodne narode sveta. — Več poguma je treba za mir kot pa za vojno.

Chicago, Ill., 18. oktobra. — Danes je imel tukaj bivši angleški ministrski predsednik David Lloyd George značilen govor, v katerem je izvajal med drugim tudi naslednje:

Evropska demokracija je v veliki nevarnosti. Demokratične vlade se rušijo druga za drugo. Poudarjati je treba, da je demokracija pet let po svoji največji zmagi, v nevarnosti.

Nemčija mora prej ali slej spoznati, da je izgubila svojo igro. Vsako zatajevanje bi le poslabšalo njen položaj. Nemci morajo pomisliti, da je treba veliko več poguma in vztrajnosti, da se napravi mir kot pa da se napravi vojno.

V veliki svetovni vojni je demokracija vsepovsod premagala avtokracijo. Še sedaj strmoglavi kakega velikega moža. Toda na se ne more nihče zanašati. To je igra, hazardna igra.

Nadalje je izjavljal, da so se Nemci nad vse hrabro borili v svetovni vojni, in da ni Anglija še nikdar omalovaževala kakega svojega junaškega nasprotnika.

V vojni je pa zmagala stranka, ki je bila močnejša in boljša.

Po govoru je bil banket.

Bivši madžarski ministrski predsednik grof Appony je sedel v neposredni bližini Lloyd Georga ter se je ž njim prijateljsko pogovarjal. Tekom napitnic je nazdravil Lloyd George tudi Chicagi.

Rekel je, da je Chicaga kraljica srednjega Zapada.

Ko so mu začeli navzoči ploskati, je smeje popravil:

— Oprostite mojim monarhističnim besedam. Jaz sem samo reven, neinformiran Evropejec.

SLAVNI NEMŠKI ZDRAVNIK SE JE ODPELJAL V MOSKVO.

London, Anglija, 16. oktobra. — Sem je dospelo poročilo, da se je včeraj zvečer odpeljal z aeroplanom v Moskvo slavni monakovski zdravnik dr. Ferdinand Sauerbruch.

Operiral bo ruskega vojnega ministra Leona Trockega, ki baje trpi na raku.

(Koliko je resnice na tem, se zaenkrat še ne da dognati. Že neštetokrat je bilo poročano, da sta Lenin in Trocki neozdravljivo bolna).

NEMŠKA REPUBLIKA NA ROBU PROPADA

Stresemannova diktatura se mora boriti z velikanskimi problemi. — Saški ministrski predsednik Zeigner noče razpustiti delavske brambe. — Socijalistični člani kabineta bi ne odobrili nasilnega razoroženja. — Nameravan napad na mestno hišo.

Berlin, Nemčija, 16. oktobra.—Stresemannova ustavna diktatura je stara šele tri dni, pa se že mora boriti z velikimi, dalekosežnimi problemi.

Veliko preglavic prizadevajo Stresemannu krušni kravali, ki se vrše po vseh nemških mestih.

Ne ve tudi, kakšno stališče naj zavzame napram Saški. Poveljnik državne brambe na Saškem, gen. Mueller, je zapovedal, da se mora takoj razorožiti vsa proletarska bramba.

Saški ministrski predsednik Zeigner je pa odločno proti temu.

Če bo Stresemann zahteval, naj se izvrši to razoroženje nasilnim potom, bo najbrže naletel na velik odpor socijalističnih ministrov.

Socijalisti bodo rajši izstopili iz njegovega kabineta kot da bi dovolili kaj takega.

Ljudstvo je razburjeno vsled velikanskih cen, ki jih zahtevajo trgovci za živila.

Berlin, Nemčija, 16. oktobra. — Dvanajst tisoč brezposelnih je danes hotelo navaliti na mestno hišo. Pregnala jih je pa policija z nasajenimi bajoneti.

Množica, ki se je zbrala pred mestno hišo, je zahtevala, naj ji govori župan o prehranitvenem vprašanju. Policija je ljudi razpršila, toda iz stranskih ulic so vedno novi prihajali. Zatem so se policisti poslužili bajonetov in revolverjev.

Oblasti zatrjujejo, da so ljudsko množico naščuvali komunisti. Promet v bližini mestne hiše je popolnoma ustaljen. Trgovci so z železjem zabili svoje izložbe.

Tudi iz ostalih delov Nemčije poročajo o obsežnih krušnih kravalih. V Lipskem so zmetali trgovci na cesto svoje zaloge, boječ se, da bi demonstranti ne napravili preveč škode v trgovinah, v katere bi brez dvoma vdrli.

PRODAJALCI PREMOGA SE MORAJO ZAGOVARJATI.

Washington, D. C., 16. okt. — Zvezna trgovska komisija je povabila k sebi pet newyorških veletrgovcev s premogom. 18. novembra morajo priti v Washington kjer se bodo skušali oprati obdolžbe, da so se zarotili zvišati cene premoga.

ŽUPAN HYLAN BOLEHA NA ŽELODČNI BOLEZNI.

Dr. Ferguson je izjavil, da trpi newyorški župan Hylan na neki želodčni bolezni. Odredil je, da moda biti tekom dveh tednov popolnoma miren in da ne sme tekom tega časa sprejemati nobenih obiskov.

AMUNDSEN BO ŠE ENKRAT POSKUŠAL POLETETI NA SEVERNI TEČAJ.

Znani newoyrški raziskovalec, kapitan Roald Amundsen, bo še enkrat poskušal poleteti v zrakoplovu na Severni tečaj. To je izjavil včeraj zvečer, ko se je vrnil iz Alaske.

Njegov poskus zadnje poletje se mu je izjalovil, ker se mu je potrl zrakoplov pri Wainwrightu, Alaska. Pravi, da bo s tem svojim poletom razrešil najbolj zagoneten zemljepisni problem. Priznani znanstveniki pravijo, da je severno od Alaske velikansko ozemlje, do katerega ni mogoče priti niti z ladjami niti s sanmi.

Vsak pevec bi moral imeti novo izdajo

"PESMARICA GLAZBENE MATICE"

Za štiri moške glasove

Uredil Matej Hubad

Knjiga ima 296 strani, ter vsebuje 103 najboljših in najnovejših pesmi z notami.

Cena s poštnino $3.00.

"GLAS NARODA"
82 Cortlandt St., New York, N. Y

150 JIH JE BILO ARETIRANIH V VARŠAVI.

Varšava, Poljska, 16. oktobra. Policija je zadnje dni aretirala 150 oseb. Osumljeni so, da so bili v zvezi z veliko eksplozijo v zalogi municije. Eksplozija je zahtevala nad petdeset človeških žrtev. Skoraj tisoč oseb je bilo ranjenih.

PROTI ORGANIZIRANJU PROLETARSKE MILICE.

Draždani, Nemčija, 15. oktobra. Poveljnik državne brambe na Saškem, general Miller je izjavil, da bo vsakdo občutno kaznovan, kdor bo skušal organizirati proletarsko milico.

Zaenkrat znaša tozadevna kazen 15,000 zlatih mark.

ZASEDANJE SINNFEINSKEGA KONGRESA.

Dublin, Irska, 16. oktobra. — Danes se je začela tukaj generalna skupščina sinnfeinske stranke. Kadarkoli je kak govornik izpregovoril ime de Valere, so ga navzoči pozdravili z velikanskim ploskanjem.

Navzočih je vsega skupaj 1500 delegatov. Namesto de Valere, ki je zaprt, je bila izvoljena na predsedniško mesto Mary MacSwiney.

IZŠEL JE SLOVENSKO-AMERIKANSKI

KOLEDAR

za leto 1924.

Vsem tistim, ki so ga naročili, ga bomo odposlali te dni.

Koledar je znanstvene, poučne in zabavne vsebine, ter ga bi moral vsak imeti.

Naročite ga še danes!

CENA 40 CENTOV.

Za Jugoslavijo je ista cena.

SLOVENIC PUBLISHING CO.,
82 Cortlandt Street,
New York, N. Y.

"GLAS NARODA"

(SLOVENIAN DAILY)

Owned and Published by
Slovenic Publishing Company
(A Corporation)
FRANK SAKSER, President LOUIS BENEDIK, Treasurer

Place of Business of the Corporation and Addresses of Above Officers:
82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Za celo leto velja list za Ameriko in Canado	$6.00	Za New York za celo leto	$7.00
Za pol leta	$3.00	za pol leta	$3.50
Za četrt leta	$1.50	Za inozemstvo za celo leto	$7.00
		za pol leta	$3.50

Subscription Yearly $6.00

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvzemši nedelj in praznikov.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovoli pošiljati po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejšnje bivališče naznani, da hitreje najdemo naslovnika.

"GLAS NARODA"
82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2876

PREISKAVE MESTA PREMOGA

Zvezni okrajni pravdnik Hayward hoče doseči prihodnje leto nominacijo za governersko mesto v državi New York.

Sedaj je pa začel preiskovati cene premoga.

S pomočjo te preiskave hoče biti nominiran, in če bo šlo vse posreči, bo tudi izvoljen governerjem države.

Ta njegova preiskava pa najbrže ne bo dosti vplivala na cene premoga. Tozadevno stvar je tudi preiskovala zvezna premogovna komisija. Posledica te preiskave so bile dolge uradne proklamacije in nič drugega.

Ko je bil sklenjen mir med lastniki premogovnikov trdega premoga in organizacijo United Mine Workers, je premogovna komisija preselila svoje delovanje v okraje mehkega premoga, kjer se bodo vršila prihodnje leto pogajanja glede nove pogodbe, kajti sedanja bo potekla meseca marca.

Znano je, da ima mala skupina železniških družb monopol nad trdim premogom, ker so njeni premogovniki, do katerih vodi železniška proga. Premogovna komisija je to dejstvo samo potrdila, odpravila ga pa ni.

Brez dvoma so se tudi lastniki premogovnikov in trgovci s premogom sporazumeli glede cen in glede pogojev prodaje.

Take pogodbe so v očividnem nasprotju s protitrustno postavo, toda niti premogovna komisija ni tako globoko zajela, niti gospod Hayward ne bo, da bi s pomočjo tozadevnih dokazov zamogel dvigniti kako obtožbo.

Vsakdo se zadovolji s splošno ugotovitvijo, da so cene previsoke in da "nekdo" dela prevelike dobičke.

Taka ugotovila pa nikomur ne škodujejo.

Po postavah kapitalistične države niso oderuške cene prestopek. Za blago se lahko toliko zahteva, kolikor je mogoče iztisniti iz prebivalstva. To je že odnekdaj dobro in priznano načelo vsake trgovine.

Če premogovni baroni monopolizirajo premog, če trgovci veliki in mali, zahtevajo zanj kolikor se jim izljubi, ne bo nobena vlada posegla vmes.

Ponavadi se prične "preiskava", ki nekoliko pomiri razburjene duhove. Ljudje se pa kmalu privadijo, in razburjenja je konec.

Največ pa trpe le neorganizirane mase, ki so najbolj prizadete.

Služabniki kapitala bodo deležni višjih profitov.

Del organiziranih delavcev si lahko izvojuje višje plače, s pomočjo katerih lahko zmaguje visoke stroške.

Širša neorganizirana masa je pa brez vsake moči.

Dopis.

Lorain, Ohio.

Kakor se sliši, bo otvoritev Slovenskega Narodnega Doma v Lorainu dne 28. oktobra.

Ker se vse pripravlja in dela za dotični dan, da se slovesno praznuje, se mora tudi "Gospodinjski klub Slov. Nar. Doma" Da nam ne omagajo prej, predno jim vse ne razkažemo, kar smo pripravile in predno ne poskusijo tla v naši dvorani pri plesu ob zvokih domače slovenske godbe, moramo goste iz došlih naselbin dostojno pogostiti. Treba jim je postreči z raznimi kuhinjskimi dobrotami ter pokažimo, da nismo zadnje v svojem poslu, akoravno smo precej oddaljene od slovenske metropole.

Da ne bo tako, kakor ob polaganju ogelnega kamna, treba iskat gostom okrepčila po privatnih prostorih ali lačnim hoditi, se jim naznanja, naj se vsak ustavi na Pearl Ave. in 28. cesti ter gre naravnost dva bloka gor, kjer bo že od daleč zagledal S. N. Dom, ki stoji na 31. cesti in Pearl Ave. ter je iz bele opeke, kar je že nekaterim Clevelandčanom znano. Kosilo se bo dobilo v zadnji dvorani, kamor dospete skozi stranska vrata na 31. cesti.

Da ne zaidem predaleč, naznanjam vsem članicam "Kluba", da se gotovo udeleže prihodnje redne seje v nedeljo 21. oktobra popoldne točno ob 2. uri, da se pomenimo, kar je še koristnega za izpolnitev našega dela dotični dan in dobi vsaka svoje primerno delo.

Nadalje tudi naznanjam, da se razdele znaki "Gospodinjskega kluba", kateri so primerni v tvarini kakor tudi v ceni 35¢.

Ravno tako vabim še ostale žene in dekleta, da se nam pridružijo, da bo število naraslo na sto. Saj nas je že nad 60. Vstopnina je 25¢ in mesečnina ravno tako.

Isti dan se bo oddal tudi nabrani denar za pohištvo in se bo zvedelo, katera žena bo prva odprla vrata Doma.

Vida Kumse, II. tajnica.

Pozor čitatelji.

Opozorite trgovce in obrtnike, pri katerih kupujete ali naročate in ste z njih postrežbo zadovoljni, da oglašujejo v listu "Glas Naroda". S tem boste ustregli vsem

Uprava "Glas Naroda"

Zaslužen sloves

tekom treh generacij dobre službe je za vsako steklenico Bordenovega Grade "A" Mleka.

F—7

Naročite BORDENOVO GRADE 'A' danes.

BORDEN'S Farm Products Co. Inc. Walker 7300

Iz Slovenije.

Kravo sta hotela pokaditi.

Uršula Šega, 35letna dninarica in 13letni posestnikov sin Ivan Šega, oba iz Dane pri Kočevju, sta 28. septembra hotela s smodnikom kravo pokaditi, da ne bi zbolela. Pri tem "eksperimentu" pa se je smodnik predčasno vnel in udaril obema v obraz. Zelo opečena po obrazu in rokah sta bila prepeljana v ljubljansko bolnico.

Težka nesreča pri delu.

Anton Brzin, 22letni rudar iz Krmelja, je 28. septembra podminiral neko skalo. Ker mina ni takoj eksplodirala, je šel na lice mesta, da dožene temu vzrok. V tem hipu pa je nastala eksplozija, pri čemer je dobil Brzin težke poškodbe po glavi in na rokah. Bil je prepeljan v bolnišnico. Njegovo stanje je kritično.

Ukraden voz.

V noči na 26. septembra je bil izpod kozolca Jožefa Križmanca v Malem Obrežu ukraden lahek voz z lestvicami. Voz je bil vreden 5000 kron.

Roparski napad.

Neznan ropar je blizu vasi Cerklje napadel Marijo Potočar iz Gor. Vrhpolja ter ji siloma vzel 1600 kron, nakar je pobegnil.

Pri tatvini je bil zasačen tat,

ki si je pri Jožefu Gačniku v Zagredski gori pripravil več obleke. Ker pa je bil pravočasno zasačen, je moral pripravljeno obleko pustiti na mestu. Odnesel je le 1000 kron vredno srebrno moško uro. Isti tat se je naslednji dan pojavil pri Antonu Kočevarju v Črešencah, kjer je pokradel obleko in nekaj drugih predmetov v skupni vrednosti 4000 kron.

Najdba okostnjaka.

Dne 29. septembra popoldne je bil najden pri kopanju temeljev palače okrožnega urada za zavarovanje delavcev na Miklošičevi cesti v Ljubljani v globini 1 m 80 cm okostnjak, dolg približno 1 m 70 cm. Policijska komisija je na licu mesta ugotovila, da gre najbrž za umor, ki se je moral izvršiti na tem mestu pred mnogimi leti. Na lobanji je bilo najti dve vdrtini, ki izvirata bržkone od udarca na glavo. Mrtvec je bil moškega spola, star okoli 30 let. Pri njem se ni našlo ničesar drugega, kakor zaponka, ki je ležala nad kolčnimi kostmi, iz česar bi bilo sklepati, da je moral imeti mrtvec gotovo kako oblačilo na sebi. Lega okostnjaka kaže na to, da je bil mrtvec skrbno v zemljo položen. Po Ljubljani krožijo razne vznemirjajoče vesti o tej stvari, katerih podlage za enkrat še ni mogoče kontrolirati.

Umrli so v Ljubljani:

Terezija Fležar, hiralka, 42 l. — Andrej Klemenc, posestnik, 35 let. — Janez Mihelič, berač, 72 let. — Marija Koren, delavčeva žena, 50 let. — S. Rozalija Jagodic, bolniška sestra, 51 let. — Pavlina Skubic, hči progovnega čuvaja, 3 leta. — Jera Zlate, dekla, 50 let. — Frančiška Glinšek, dninarica, 76 let. — Slavko Završnik, obrtnikov sin, 2 meseca in pol. — Ivana Štrukelj, čevljarjeva žena, 31 let. — Ivan Makuc, dninar. — Teobalda Trček, delavčeva hči, 2 leti.

Pasteurjev zavod v Celju.

Kakor smo že poročali, se osnuje v Celju Pasteurjev zavod za Slovenijo, ki naj bi razbremenil stalno prenapolnjeni Pasteurjev institut v Zagrebu. V ta namen so bile naročene v Nemčiji na račun reparacij potrebne lesene stavbe, ki so te dni dospele v Celje.

Odstop ptujskega župana.

Pri zadnji občinski seji je župan Lozinšek izvršil to, kar je že dolgo nameraval. Ko je prišlo do glasovanja o najemu Mestnega gledališča, katero je hotelo vzeti v najem zopet Dramatično društvo, so ga zapustili tudi njegovi pristaši socijalisti in ostal je osamljen. Izvajal je konsekvence (posledice) in odstopil. S tem je tudi dobil izraza boj v tukajšnji socijalno-demokratski stranki in zmagala je Šegulova struja. Sicer pa današnje občinsko zastopstvo ne reprezentira ptujskega prebivalstva, volitve v narodno skupščino so nudile popolnoma drugačno sliko. Županske posle vodi sedaj podžupan Blažek.

Vesti iz Cerknice.

Baje radi podraženja železnice Sv. Vid—Cerknica se je meso nenadoma podražilo za 4 krone.

Po trgu se pridno nabirajo prispevki za sokolski dom.

Napredna posojilnica gradi vetik odtočni kanal v potok. Cevi si je nabavila iz Oblakove tovarne v Logatcu.

Lekarnar Karneluti je napravil v Cerknici jako čedno in bogato založeno lekarno, ki jo vodi sam.

Šola je dobila nova okna.

Roparski napad v vlaku.

Ponoči sta se peljala trgovec Macun in trgovec-potnik Stepišnik iz Ljubljane v Maribor. Ko je prispel vlak v Hrastnik, je vstopil neki neznanec in napadel ravno iz stranišča prihajajočega Stepišnika ter mu iztrgal iz žepa listnico, v kateri je bilo čez 750 Din. Neznanec je bil aretiran in izročen orožnikom v Zidanem mostu.

Potres v Dalmaciji.

Kakor poroča Centralni seismološki zavod univerze v Beogradu observatoriju profesorja Belarja v Gorjah, je bilo ognjišče zadnjega (dne 26. septembra) potresa na črti Zlarin-Vodice poleg Šibenika v Dalmaciji, kjer traja potres z malimi presledki v poletnem času že od 10. aprila, ni pa povzročil doslej nikake škode.

Slovenski vojak ponesrečil v Bosni.

Pri železniški postaji Rama so našli nekega težko ranjenega nezavestnega vojaka. Ali je bil vojak oropan ali pa je padel iz vagona, se ni moglo ugotoviti. Dokumentov ni imel. Prepeljali so ga v vojaško bolnico v Mostar v Hercegovini, a umrl je že na vožnji. Vojak je Ivan Šutej, rodom Slovenec; služil je kot mehanik v letalskem odelenju v Jasenici.

Peter Zgaga

Ker je gazolin v Nemčiji predrag, so se začeli posluževati bogatini takih nosilnic, kot jih imajo na Japonskem.

Namesto da bi se Nemec vozil v taksikebu, primeta nosilnico dva moža ter ga odneseta kamorkoli.

Iz tega je razvidno, da so v Nemčiji sestradani.

Prej bi niti pet mož ne neslo debelega Nemca.

* * *

Ko se bodo Francozi enkrat Ruhra naveličali, naj pridejo v Oklahomo.

Oklahoma je bolj potrebna na silne roke kot pa nemški narod.

* * *

Neki učenjak je zapisal: Dolgost življenja se ne meri po številu let, pač pa po številu dobrih del in idej.

Če bi bilo to res, bi ne bil Skaza dosedaj niti rojen.

* * *

V New Yorku je že nova moda. Nekatere ženske hodijo v hlačah.

Brez dvoma se ženskam izmed vseh stvari na svetu hlače najbolj priležejo.

* * *

Jaz grem ponavadi leč med enajsto in dvanajsto — je rekel rojak.

Njegov prijatelj se je strašno začudil.

— Povem ti — mu je rekel resno, da bi ti bila ena tudi dovolj.

* * *

Pisatelj je prinesel uredniku svojo novo povest.

Urednik je pogledal prvo stran, udaril s pestjo po mizi ter vzkliknil:

— Hudiča, saj sem vam vendar naročil, da napišite povest o moderni žneski.

Pisatelj je odkašljal ter rekel boječe:

— Gospod urednik, naj niste povesti niti prečitali. Pogledali ste samo prvo stran. To, kar sem napisal, je res povest o moderni ženski.

— Šema — mu je zabrusil urednik. — Na prvi strani sem prečital stavek, pa mi je bilo dovolj.

— Kateri stavek?

— Stavek "Ona je zardela". Ali še sedaj ne veste, da moderna ženska nikdar ne zardi?

* * *

Marsikateri otrok se nauči jako pozno govoriti, ker vspričo svoje matere ne pride do besede.

* * *

— Ali si zopet pijan? — je vprašala žena moža.

— Muštace sem si mislil namazati z alkoholom, pa sem se zmotil za četrt inča in sem malo preveč spodaj namazal.

* * *

Kadarkoli ne more Skaza samega sebe oprati, natisne z velikimi črkami v svoj "list", da so lurški čudeži olrajt.

* * *

Človek, katerega partnar zapusti, ima ponavadi jako veliko izgubo.

* * *

Ko je čital Poljanec, da so se v Poljanski dolini rodili naši veliki možje, se je zamislil ter rekel:

— Kolikor jaz vem, so se pri nas rodili samo majhni otroci.

* * *

Če je kdaj v prejšnjih časih skočila poštena ženska z voza, se je to zgodilo vsledtega, ker so zbezljali konji.

Če pa sedaj skoči poštena ženska iz avtomobila, stori to vsled tega, ker je zdijval moški, ki jo vozi.

Jugoslovanska Katol. Jednota

Ustanovljena l. 1898 Inkorporirana l. 1901

GLAVNI URAD v ELY, MINN.

Glavni odborniki:

Predsednik: RUDOLF PERDAN, 933 E. 185 St., Cleveland, O.
Podpredsednik: LOUIS BALANT, Box 106 Pearl Ave., Lorain, O.
Tajnik: JOSEFH PISHLER, Ely, Minn.
Začasni blagajnik LOUIS CHAMPA, Box 961, Ely, Minn.
Blagajnik neizplačanih smrtnin: JOHN MOVERN, 412 — 13th Ave. East, Duluth, Minn.

Vrhovni zdravnik:

Dr. JOS. V. GRAHEK, 303 American State Bank Bldg., 600 Grant St. at Sixth Ave., Pittsburgh, Pa.

Nadzorni odbor:

ANTON ZBAŠNIK, Room 206 Bakewell Bldg., cor. Diamond and Grant Streets, Pittsburgh, Pa.
MOHOR MLADIC, 1334 W. 18 Street, Chicago, Ill.
FRANK SKRABEC, 4822 Washington Street, Denver, Colo.

Porotni odbor.

LEONARD SLABODNIK, Box 480, Ely, Minn.
GREGOR J. PORENTA, 310 Stevenson Bldg., Puyallup, Wash.
FRANK ZORICH, 6217 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Združevalni odbor:

VALENTIN PIRC, 780 London Rd., N. E., Cleveland, O.
PAULINE ERMENC, 383 Park Str., Milwaukee, Wis.
JOSIP STERLE, 404 E. Mesa Avenue, Pueblo, Colo.
ANTON CELARC, 538 Market Street, Waukegan, Ill.

Jednotino uradno glasilo: "Glas Naroda".

Vse stvari tikajoče se uradnih zadev kakor tudi denarne pošiljatve naj se pošiljajo na glavnega tajnika. Vse pritožbe naj se pošilja na predsednika porotnega odbora. Prošnje za sprejem novih članov in bolniška spričevala naj se pošilja na vrhovnega zdravnika.

Jugoslovanska Katoliška Jednota se priporoča vsem Jugoslovanom za obilen pristop. Kdor želi postati član te organizacije, naj se zglasi tajniku bližnjega društva J. S. K. J. Za ustanovitev novih društev se pa obrnite na gl. tajnika. Novo društvo se lahko vstanovi z 8 člani ali članicami.

Jugoslavia irredenta.

Uscda goriške deželne hranilnice.

Kakor poročajo italijanski viri, se goriška dež. hranilnica "spoji" z mestno hranilnico v Vidmu. Tako izgubi Gorica tudi ta zavod.

Slovenski učiteljski pevski zbor v Bologni.

Iz Benetk, kjer so želi tako lep uspeh, so slovenski pevci-učitelji odpotovali v Bologno, kjer so nastopili v dvorani Glasbenega liceja. Nacijonalistična gonja je v tem že tako napredovala, da je prišlo na koncert zgolj "izobraženo občinstvo", glasbeniki in kritiki. Zbor in solista Lovšetova in Rijavec so častno rešili svojo nalogo in želi zasluženo odlično pohvalo, toda zagrizenih italijanskih šovenov slovenska pesem zaenkrat ni mogla pridobiti. Koncert v Vidmu je italijanska oblast prepovedala in pevci se vrnejo domov. Italijanska kultura, kakor se vidi, še ne sega preko "izbranega občinstva". Stari Dunaj je stal kulturno vseeno znatno više.

Poreč vojaška garnizija.

Minule dni se je za stalno nastanil v Poreču 25. pešpolk. To naj bo mestu odškodnina za premeščenje pokrajinskih uradov v Pulj.

Izpremembe v sodni službi.

S 1. oktobrom se je v Trstu in drugod v Julijski krajini izvršil preustroj sodstva v smislu izenačenja s sodstvom v stari Italiji. Ob tej priliki je bil imenovan višji sodni svetnik Renčel za predstojnika na preturi I. tržaškega okraja. Trgovinska pretura in trgovinska zborna sodnija v Trstu sta odpravljeni. Okrajne sodnije v Kobaridu, Vipavi in Cerknem so prenehale delovati. Sodni svetnik Bizail je premeščen v Idrijo, predsednik vipavskega sodišča Vuga v Ajdovščino in cerkljanski sodni predstojnik Boškin v Tolmin. Na vsako okrajno sodišče v novih pokrajinah je imenovan po en sodnik iz prejšnega kraljestva.

Poznajo se.

Zloglasna "Nova Doba", glasilo slovenskih fašistov, piše: "Zlasti med Slovenci razlikujemo troje vrst fašistov. To je takih, ki stopajo v fašizem iz strahu pred fašizmom, meneč, da odvrnejo od sebe vsako "fašistovsko nevarnost", takih, ki hočejo izrabiti pojem fašizma proti nasprotnikom, le malo pa je takih, ki s srcem in razumom pristopajo k fašizmu." — Bandlji in Peterneli se dobro poznajo.

Pomorska vlada v Trstu odpravljena.

Italijanska vlada je objavila odlok, da se pomorska vlada v Trstu odpravlja in preidejo njene funkcije na pristojne osrednje in krajevne urade v smislu italijanskih upravnih določb. Za likvidacijo je imenovan načelnik tržaškega pristanišča, ki mora svojo nalogo izvršiti v teku 3 mesecev.

Izropana cerkev.

V vasi Perlj v Istri so neznani storilci vlomili v pravoslavno cerkev in odnesli vse cerkvene vrednosti, škoda znaša nad 300,000 lir.

MI POZNAMO

potrebe svojega naroda ter mu vsled tega zamoremo najugodnejše in najsolidnejše ustreči.

ZA TOČNO IN REDNO IZVRŠEVANJE DENARNIH NAKAZIL,

ZA UGODNO IN BREZSKRBNO POTOVANJE V STARO DOMOVINO,

ZA DOPREMO OSEB IZ STARE DOMOVINE,

kakor tudi za vsa druga brezplačna navodila glede gornjih zadev, se zamorete s popolnim zaupanjem obrniti na znano

FRANK SAKSER STATE BANK

82 Cortlandt Street, : : : : New York, N. Y.

NOVA ZANIMIVA KNJIGA

NA KRVAVIH POLJANAH

Spisal Ivan Matičič

Cena s poštnino **$1.50**

TRPLENJE in strahote z bojnih pohodov bivšega slovenskega planinskega polka.

V knjigi so popisani vsi boji bivšega slovenskega polka od prvega do zadnjega dne svetovne vojne. Iz Galicije, z Doberdoške planote, z gorovja s Tirol, Fajtjega hriba, Hudega Loga, Sv. Gabrijela, Pijave in o polkovem uporu ter njega zakletvi.

Knjiga je trdo vezana, vsebuje 270 strani in 25 slik iz vojne.

"GLAS NARODA" 82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

Morski razbojnik.

Spisal kapitan Frederick Marryat.

(Nadaljevanje.)

Franciseo je planil s skale ter ugledal Hawkhursta, stoječega spodaj z mušketo v roki, ki jo je zopet nabijal. Bil je prepričan, da je bil Hawkhurst oni, ki je ustrelil plavajočega razbojniškega kapitana Kajna.

"Lopov!" je zakričal, "odgovor mi boš dajal za to!"

"Toda ne tebi!" je odgovoril Hawkhurst, vzdignil mušketo ter nameril na Franciseca.

Krogla je zadela Franciseca v prsi. Nagnil se je nazaj, se opotekal čez pesek, dospel do jame ter padel Klari pred kolena.

"O, Bog!" je vzkliknilo ubogo dekle. "Ali ste ranjeni? Kdo me bo sedaj branil?"

"Skoro da ne vem", je odgovoril Franciseo slabotno. "Nikjer ne čutim nobene rane. Čutim se močnejšega", in položil si je roko na srce.

Klara je odpela njegov telovnik in spoznala, da je bil tam zavoj, ki ga mu je bil dal Kajn in ki ga je nosil v prsnem žepu. Ta zavoj je zadela krogla, ki pa Franciseca ni ranila. Močni udarec na prsi ga je le oslabil in njegova glava je klonila Klari v naročje.

Poročati pa moramo tudi o tem, kako se je godilo drugim, ki so bili udeleženi pri tem prizoru. Edvard Templemore je pozorno in napeto opazoval s svoje ladje gibanje sovražnikovo, kako je ladja zadela ob skalovje in kako so se neustrašeni razbojniki poizkušali rešiti. Z velikim daljnogledom je lahko opazoval razločno vse, kar se je godilo, in močno mu je utripalo srce, ko so njegove oči ugledale belo obleko neke ženske na krovu — kako je krenila v čoln, ne da bi če količkaj upirala — roke, pripravljene, da jo sprejmejo, in njene iztegnjene, da se združijo z onimi. Ali je to Klara? Kje je kaj upora in branitve, kar bi moral gotovo videti, ako bi bila ona? Razburjen od čustev, ki si jih sam ni upal preiskovati bolje, je odložil daljnogled, zagrabil meč ter planil v čoln, ki je stal pripravljen, da odrine za ostalimi. Naenkrat pa se ga je polotilo čustvo, kakor bi mu upadal pogum, mraz ga je tresel po vsem telesu. Strašne misli so mu rojile po glavi, ko se je spomnil pokvarjenosti in krvoločne krutosti morskih razbojnikov. Bližajoč se obrežju, je stal na klopi zadnjega dela v čolnu bled, prestrašen in trepetajočih ustnic. Ne bi bil prenašal teh strašnih čustev, da ga ni navdajala silna želja po maščevanju. Krčevito je oprijemal svoj meč, v tem pa se mu je zdelo, da njegovo srce z vsakim udarcem nanovo kliče: Kri! Kri! Kri! Bližal se je malemu zalivu in zapazil, da je neka ženska stala ob vhodu v podzemeljsko jamo — vedno bliže in bliže je prihajal in navsezadnje je spoznal, da je bila to njegova Klara — njeno ime je bilo na njegovih ustnicah, ko je slišal počiti dva strela hitro drug za drugim, ki ju je izstrelil Hawkhurst — videl je Francisca iti nazaj in pasti — ko je na svojo grozo zapazil Klaro, kako je šla proti onemu in ga podpirala in kako je njegova glava ležala v njenem naročju. Ali je mogel verovati svojim očem? Ali je mogoče, da je to njegova zaročenka? Da, ona je, ki podpira lepega moža, in ta mož je morski razbojnik — sedaj mu je odpela telovnik in ga gledala, ko se je zavedal vedno bolj. Edvard ni mogel več gledati. Z obema rokama si je zakril obraz in je, od ljubosumnosti skoro blazen, zavpil z gromovitim glasom:

"S pota, fantje, ako vam je življenje drago! S pota meni!"

Njegov čoln je bil že skoro tik obrežja in Klara je, v svesti si ničesar hudega, ravno vzela zavoj iz Franciscovega telovnika, ko se je prikazal Hawkhurst, prihajajoč od druge strani skalovja med dvema plitvima zalivoma. Francisco se je zopet zavedel in ko je zapazil Hawkhursta, je planil pokonci, da seže po svoji mušketi. Toda predno je mogel to storiti, je že skočil Hawkhurst nanj in kratek, strašen boj se je pričel. Skoro bi se bil kmalu neugodno končal za Francisca, zakaj Hawkhurstu se je spričo velikanske telesne moči posrečilo, da ga je vrgel na tla. Nato je pokleknil nanj ter ga poizkušal z žepnim robcem zadaviti, najsi je Klara glasno kričala in ga zaman poizkušala potegniti od njega. Ko je Franciseo, vržen na tla in davljen, izgubil že skoraj vso barvo ter je dekliea glasno klicala usmiljenja in se trudila na vso moč, da ga reši, je pridrevil angleški čoln do obrežja ter se zaletel visoko gori na pesek. Kakor divji tiger je planil Edvard na Hawkhursta, ga vrgel na hrbet in tolkel s svojim mečem po njegovih rokah, dokler ni izpustil Franciseca in začel braniti samega sebe.

"Primite ga!" je zaklical Edvard ter z levico pokazal na Hawkhursta, z mečem pa na tela Franciscovo ter bridko rekel: "Ta žrtev je moja!" Toda karkoli je že namerjal storiti v tem trenutku, v tem ga je preprečila Klara, ki ga je pri tej priči spoznala in zaklicala: "Moj Edvard!" Planila je k njemu v naročje ter se takoj onesvestila.

Mornarji, ki so prijeli Hawkhursta, so začudeni gledali ta prizor, Edvard pa je čakal nepotrpežljivo in željno, da se Klara zopet zavé. Želel je, da bi mu povedala sama, kako zelo se je motil, in zopet in zopet je pogledoval zdaj Franciseca, zdaj njo. V tem so zvezali Hawkhursta ter ga primorali, da je sedel.

"Edvard, dragi Edvard!" je naposled izpregovorila Klara s slabim glasom ter se ga oprijela še bolj; "torej ti si me rešil, dragi moj!"

Edvard je čutil, da jo je sumničil po krivem, vendar se te sumnje še ni mogel iznebiti tako hitro.

"Kdo je to, Klara?" je vprašal resno.

"To je Franciseo. Ni razbojnik, Edvard, temveč le moj varuh!"

"Ha, ha!" se je zasmejal Hawkhurst porogljivo, ko je opazil, kako in kaj.

Edvard Templemore se je obrnil proti njemu ter ga vprašaje pogledal.

"Ha, ha!" je nadaljeval Hawkhurst, "no, sin je razbojniškega kapitana! Ni razbojnik to potem, kaj ne? No, česa vsega ne bi ženske priseglе, da bi rešile onega, ki ga vidijo rade!"

"Ako je sin kapitanov", je rekel Edvard, "zakaj si se bojeval ž njim?"

"Ker sem ravnokar ustrelil njegovega lopovskega očeta."

"Edvard!" je dejala Klara slovesno; "zdaj ni čas, da govorim natančneje. Upam, da mi verjameš, kar em rekla, zakaj to je resnica. Ne veruj temu lupežniku!"

"Da", je rekel Franciseo, ki se je sedaj vzravnal, "verujte mu, ako je rekel, da je ustrelil kapitana, zakaj to je res; toda ako vam je drag vaš dušni mir, ne verujte ničesar v škodo te mlade gospice."

"Skoro ne vem, kaj naj verujem", je zamrmral Edvard Templemore, "toda sedaj ni časa, kakor pravi ta gospica, da govorimo natančneje. Z vašim dovoljenjem", je dejal Klari, "poveljnik mojega čolna vas popelje na krov ene ali druge naših ladij, na katerokoli želite; služba mi sedaj ne pripušča, da bi vas spremljal."

(Dalje prihodnjič.)

Trije samomori v Beogradu. Med njimi mlada Slovenka.

V Beogradu tudi menda razsaja "epidemija" samomorilstva. Dne 24. septembra se je zastrupila 19-letna služkinja Ivanka Hagar, rodom Slovenka iz Litije. Zapustila je pismo, v katerem naznanja, da gre v smrt, ker jo je zapustil fant.

Istega dne je skočila v Savo neka ženska, katere identitete niso dosedaj ugotovili.

Dne 25. septembra zjutraj si je pognal strel v glavo orožnik Svetislav Dimitrijević. Težko ranjenega so prepeljali v bolnico. Upajo, da ga ohranijo pri življenju.

Tragedija dveh ruskih beguncev.

V soboto 2k. sept. ob 18. uri (6. zvečer) se je odigrala v Beogradu pretresljiva tragedija dveh ruskih beguncev. Dijak Andrej Jermolin je ustrelil svojo ženo in nato samega sebe. Tudi svoje dveletno dete je obstrelil, vendar bo ostalo pri življenju. Jermolin in njegova žena sta ostala mrtva.

DOM, V KATEREM JE BIL USTRELJEN BOGAT NEWYORČAN.

Slika nam kaže Mrs. Ido M. Leslie bogato vdovo, in njen dom v South Beach, Conn. V tej hiši je bil pred par dnevi ustreljen bogat newyorški trgovec Milton A. Maas. Umor je vzbudil veliko govora in namigavanj, toda mlada vdova odločno zatrju je, da ni z umorom v nobeni zvezi.

Zagonetno, toda resnično.

Beg iz jetnišnice.

(Konec.)

Preko štiristo ostalih jetnikov, ki so molče gledali početje svojih tovarišev, ne da bi jim pomagali, je pričelo tedaj od veselja kričati. Zarotniki so jim zaklicali: — Pojdite z nami! Toda masa kaznjencev se ni odzvala temu vabilu in pozivu. Skozi odprtino v palisadi je pobegnilo sedemindvajset mož, ki so nato na vso moč hiteli po željeni cesti v svobodo. Seboj so še vedno vodili štiri uradnike ter jih držali kot ščite in talce. Kapitan Trelford, ki je vedel, da ga bodo kaznjenci vsled njegove jeklene discipline ustrelili, je v zadnjem trenotku poskusili pobegniti, kar se mu je tudi pod težkim ognjem pušk posrečilo. Ranjen je bil v nogo, toda si je rešil življenje.

Nedaleč od jetnišnice je bila postavljena ograja, kjer so farmerji, ki so prihajali v Leavenworth, privezovali svoje konje. Kaznjenci so poskakali na vozove ter se v divjem diru odpeljali. Kolovodje so računali z zgodnjim jesenskim večerom, in zato so tudi toliko časa čakali z izvedenjem svojega načrta.

V jetnišnici pa med tem nevarnost splošnega izpada kaznjencev še ni bila odstranjena. Preko štiristo jetnikov je kričalo in preklinjalo, in vsak trenotek je bilo pričakovati pobega. Stražniški kapitan je kljub svoji ranjeni nogi sklical naglo skupaj stražnike, razdelil je med nje orožje, kolikor so ga še bili pustili kaznjenci, ter jih postavil k odprtini v palisadi, a sam je naglo telefoniral po ojačenje.

Žena nekega stražnika, ki je stanovala v prednjem vhodu nove jetnišnice, je slišala streljanje in videla razburjenost. Hitro odločna je telefonirala poveljniku Fort Leavenwortha, ki je nemudoma poslal ojačenje sto konjenikov. — Kavaleristi so dospeli ob polšestih ter prevzeli poveljstvo, nakar je bila nevarnost pri kraju.

En kaznjenec in en stražnik sta bila ustreljena, štirje stražniki so bili ranjeni, pobegnilo pa je 27 kaznjencev.

* * *

Zasledovanje se je pričelo še iste noči. Dospeli so novi pazniki ki so nadomestili kavalerijo, ki se je takoj ločila v več manjših oddelkov ter odjezdila na zasledovanje. — Formirale so se tudi takoj poze meščanov in farmerjev, ki so se, oborožene s puškami, pridružile zasledovalcem.

V glavni stan forta pa so neprestano prihajala telefonska poročila, ki so naznanjala, da so se tu in tam pojavili kaznjenci ter vdrli v par farmerskih hiš, kjer so prisilili farmerje, da so jim dali živil in obleke kakor tudi orožja.

Izkušenim uradnikom je bilo jasno, da nameravajo kolovodje kaznjencev pobegniti v indijanski teritorij, kjer imajo prijatelje in kjer bi tudi gotovo našli varno pribežališče. Toda razdalja do tega teritorija je znašala dvesto milj zračne črte in vmes je ležala planjava Vzhodnega Kansasa z dvema velikima rekama, katere bi bilo treba prekoračiti, poleg tega je bilo tudi povsod polno farmerskih hiš, ki so imele vse telefonsko zvezo. Ubežniki so marali kmalu spoznati neizpeljivost tega načrta, zato so iskali svoje rešive v tem, da so se razkropili v manjše skupine, podnevi se držali po goščah, ponoči pa so posamezno ali po dva potovali. Predla jim je trda, kajti morali so si dobiti živeža ter se poleg tega skrivati pred policisti in oboroženimi farmerji, ki so v okrožju stotih milj prežali nanje. Lažje jim je bilo priti skozi zidovje jetnišnice, kot pa preko ograj civilizacije.

Naslenjega jutra po izpadu kaznjencev je obkolila poza v majhnem kraju, po imenu Nortonville, oddaljenem trideset milj od Leavenwortha, petero kaznjencev, štiri belce in šestnajstletnega zamorca, ki so se zatekli v neke svisli. Farmerji so takoj otvorili ogenj, in ko so slednjič priredili napad na skedenj, so našli tam dva kaznjenca ubita, dva pa težko ranjena; zamorski mladič je bil nepoškodovan. Prvi dan zasledovanja so dobili zasledovalci 12 kaznjencev od pobeglih sedemindvajsetih; nekaj teh so tekom zasledovanja ubili. Naslednjega dne je obkolila poza orjaškega zamorca Thompsona. Ta je poskusil sam pobegniti in z nečloveškimi napori se mu je posrečilo v 4j urah prehoditi 100 milj, katere je deloma prejezdil na ukradenem konju, deloma prehodil, ko mu je konj pod njim vsled naporov poginil. Zamorec se je obupno branil in prijeli so ga šele nato, ko ga je krogla oprasnila na čelu ter mu vzela veselje do nadaljnega boja.

* * *

V soseščini Topeke sta zadela šerif in neki deputij na Gilbert Mullinsa, in Lot Southerlanda, ki sta bila oba kolovodji zarotnikov. Southerland je bil neoborožen, Mullins pa je sicer imel revolver, toda nikake municije. — Oba sta poskusila pobegniti, ko sta bila presenečena od obeh uradnikov. Pod revolverskim ognjem sta tekla v neko farmersko hišo, kamor sta kmalu nato prihitela tudi oba uradnika. Mullins je nameril nanju svoj prazen revolver ter jima ukazal naj dvigneta roke. Uradnika, ki nista vedela, da je revolver prazen, sta res dvignila roke, nakar sta ju lopova razorožila ter si prilastila njuno orožje. Farmer, ki je čul ropot, je prišel s puško v roki po stopnicah, tu pa se je nenadoma znašel pred revolverji. Na smrt prestrašeni šerif ga je prosil, naj ne strelja, da se prepreči nepotrebno prelivanje krvi, in farmer je šerifu ugodil ter izročil lopovoma vse orožje in vso municijo, kar je je imel v hiši.

V tem kritičnem momentu je dospel oddelek osmih uniformiranih policistov iz Topeke in Mullins je takoj zagrozil šerifu da ga bo ustrelil, kakorhitro bo videl, da ga mislijo policisti napasti. — Prisilil je šerifa, da je začel s policisti konferirati, da jim izsili obljubo, da bosta oba kaznjenca lahko neovirano odšla. Šerif je izjavil policistom, da je obema lopovoma obljubil, da sta varna svojega življenja ter da je treba obljubo izpolniti. Policisti so nekaj časa ugovarjali, končno pa se udali.

V naslednjem trenotku sta prišla oba lopova iz hiše, pred seboj sta imela šerifa, za seboj pa deputija in farmerja. Sredi teh ljudi sta lepo korakala mimo policistov. Ko sta prišla nekoliko naprej, sta prisilila svoje jetnike, da so tekli, nakar so tako vsi skupaj pretekli kake pol milje. Na cesti so potem dohiteli neki voz, v katerega je bilo vpreženo dvoje konj, skočila sta naglo na voz ter udarila po konjih.

Toda zasledovalci so jima ostali sedaj tesno za petami. Dva dni pozneje sta bila Mullins in Southerland obkoljena v neki goščavi, kjer sta nameravala skuhati ukradeno kokoš. Pri njima se je še tretji kaznjenec, ki se jima je med tem pridružil. Lopovi so oddali par strelov, toda kmalu nato so izvesili belo zastavo, nakar so jih policisti uklenili in odvedli.

Tako so bili tekom desetih dni polovljeni razen petih vsi kaznjenci. Ostalih petero kaznjencev niso nikoli ujei. Vsi ti so bili potem procesirani radi krivde umora stražnika, toda porotniki niso mogli natančno ugotoviti, kdo je prav zaprav celo stvar zasnoval in oddal smrtni strel. Končno so obsodili le kolovodje v dosmrtno ječo, in nekateri od teh sede še sedaj v ječi, katero so sami pomagali zgraditi.

Velika eksplozija smodnika.

Dne 20. septembra ob 3. zjutraj je prebudila Sarajevo močna detonacija. Prebivalstvo, misleč, da je potres, je v prvem hipu v nočni toaleti zbežalo na cesto. Kasneje se je ugotovilo, da je eksplodiral smodnik v trdnjavi Zlatište. Komisija je ugotovila, da se je smodnik vnel radi avtomatičnega razkrojevanja brez vsakega zunanjega stika. Škoda je velika.

Vlada za pesnika Šantića.

Vlada je dala bolnemu pesniku Šantiću 10,000 Din podpore, narodna skupščina pa 2,000 Din. Poleg tega se vrši zdravljenje pesnika na državne stroške.

Drzen roparski napad.

V bližini Pančeva je neka oborožena tolpa ponoči vdrla v vas Višnjico. Zbudili so župana in zahtevali od njega, da jim pomaga naložiti občinsko blagajno na voz, ki so ga pripeljali s seboj. V blagajni se je nahajalo 358,000 Din. Ustrahovano prebivalstvo je šele zjutraj orožnikom javilo drzen rop. Roparjev še nimajo.

Tragedija naše zemlje.

Veliki skandinavski astrofizik Svante Arrhenius nam je razodel marsikaj novega o naravi svetovnih teles. Njegovi razsodki so presenetljivi in duhoviti. V svojem novem delu "Življenje planetov" preišče tako rekoč celi "kosmos", da ugotovi, je-li tudi na drugih svetovih prebivajo živa bitja. Rezultat pa je skoraj negativen.

Vendar pa so njegova izvajanja velezanimiva, zlasti je interesantna zagonetka Rimske ceste. Sprehajamo se s pisateljem in učenjakom po vidnih svetovih, pri čemer občudujemo njegove bistroumne analize. Arrhenius se ne vjema s Flammarionovo teorijo o Marsu. O Mesecu nam pove, da je še večja puščava kakor Mars, da neizpremenljivo svetovno telo. Ugodnejše se izraža o Veneri. Končno se s svetovnih teles vrača zopet na Zemljo.

Razpravljajoč o predvidnem koncu našega planeta, je zgradil Arrhenius pred nami grandijozno tragedijo. Če si hočemo predstaviti usodo naše Zemlje — pravi Arrhenius, si moremo poiskati vzgled v Marsu, ne v Mesecu. Solnce se bo ohladilo, njegova moč bo izginila iz Zemlja se go pogreznila v temo in mraz. Polagoma bodo zamrznila morja in se do dna izpremenila v trdi led. Padavin bo vedno manj, le tu in tam bo padlo še nekoliko snega in cela Zemlja, kakor daleč sega oko, bo peščena puščava. Razpoke, pobarvane s plini, izvirajočimi iz notranjosti, bodo vidne kot temne proge. Ko se tudi na ekvatorju zniža temperatura pod ničlo, se bo v poletnem času le še na tečajih stajala srež ter zadnjim slabotnim organizmom po dolgem zimskem spanju omogočila težko življenje.

Končno pa bo tudi tamkaj izginil zadnji ostanek življenja in le peščene puščave, poleg zadnjih izparin iz notranjosti Zemlje, bodo podajale pusti samoti nekoliko izpremembe. Padajoči meteoritični prah, ki se nemoteno nabira sedaj le na dnu morja, bo polagoma vsled eksidacije železa celo Zemljo pokril z rdečkasto odejo. Ko bo porabljen kisik, bo sivozelenkasta tvarina neizpremenjenega prahu kot mrtvaški prt pokrivala našo Zemljo.

To je mnenje slovitega skandinavskega znanstvenika. Njegovo prerokovanje pač ni posebno tolažilno za ubogi človeški rod.

Medved raztrgal otroka.

Iz Konjica v Bosni poročajo, da je štirinajstletni sin Perve Vejsila pasel čredo goved in ovac na domačem pašniku. Pastir je imel v svojem nadzorstvu tudi svojega štiriletnega bratca. Nenadoma je prikoracal iz gozda velik medved, ki je pograbil otroka ter ga strašno razmesaril. Otrok je ostal na mestu mrtev, dočim je pastir srečno utekel besnemu medvedu.

Rad bi izvedel za naslov svojih prijateljev FRANKA MATKO in JOHNA ŽAVBI. Če kdo ve, naj mi javi, ali naj se pa sama oglasita. — Louis Metelko, R. D. 2, Homer City, Pa.
(17-18—10)

Veselite se vdrgnenja s PAIN-EXPELLERJEM.
Po trdnem dnevnem delu si nadrgnite roke, noge in hrbet. Človek, ki dela z mišicami, ne sme biti bolan. Urite se vedno. Poskušajte vdrgnenje s Pain-Expellerjem.
Pain Expeller ohranja zdrave ljudi pri zdravju!
35 in 70c. steklenica v lekarnah
F. AD. RICHTER & CO.
104-114 So. 4th St., Brooklyn, N.Y

ZANIMIVE KNJIGE ZNANIH PISATELJEV
po znižani ceni

Kako sem se jaz likal. Spisal Jakob Alešovec.
Povest slovenskega trpina. V pouk in zabavo. 1., 2. in 3. del. Vsi 3 zvezki vsebujejo 448 strani, $1.60

Ljubljanske slike. Spisal Jakob Alešovec.
Vsebuje 30 opisov raznih slovenskih stanov, ima 263 strani, .70

Prihajač. Spisal Dr. Fr. Detela.
Splošno priljubljeni ljudski pisatelj nam tu slika v krasni povesti življenje na kmetih z vso svojo resnobo in težavami ter nam predočuje ljudstvo resnično tako, kakršno je. Knjiga vsebuje 157 strani, .50

Juan Miseria. Spisal P. L. Coloma.
Zelo zanimiva, iz španskega prevedena povest. Vsebuje 170 strani, .60

Ne v Ameriko. Spisal Jakob Alešovec.
Povest Slovencem v pouk. Po resničnih dogodsestavljen. Vsebuje 239 strani, .65

Darovana. Spisal Alojzij Dostal.
Zgodovinska povest iz dobe slovanskih apostolov. V to povest je vpleteno delovanje in boj med krščanstvom in poganstvom pri starih Slovanih. Vsebuje 149 strani, .45

Malo življenje. Spisal D. Fr. Detela.
Kmečka povest, ki posega do dna v življenje slovenskega ljudstva ter se zlasti odlikuje po živo in resnično slikanih domačih značajih. — Vsebuje 231 strani, .55

Znamenje štirih. Spisal Conan Doyle.
Kriminalni roman. Po vsem svetu znana povest, ki opisuje premetenost tajnega policista Sherlock Holmesa ter njegova bistroumna pota, kako je prišel na sled skrivnostnim zločinom. Vsebuje 144 strani .50

Jernač Zmagovač. Spisal Henrik Sienkiewicz.
Dve značilni povesti iz ljudskega življenja in trpljenja. Vsebuje 123 strani, .45

Zadnja kmečka vojna. Spisal Avgust Šenoa.
Zgodovinska povest. Slavni pisatelj nam opisuje, kako je nastal kmečki punt in kako so se naši očaki, na čelu jim kmečki kralj Matija Gubec, nadalje kmet Elija Gregorič in drugi kmečki junaki borili zoper prevzetne graščake in junaško umirali mučeniške smrti. Vsebuje 378 strani, .70

POŠTNINA PROSTA

"GLAS NARODA"
82 Cortlandt St., New York

ČAROVNICA.

Spisal JEAN RAMEAU.

Za "Glas Naroda" poslovenil J. T.

24 (Nadaljevanje.)

— Prosim te, ne govori tako, Pascal — je odvrnila ter ga objela. Samo nepotrpežljiv si. Vsega pa ne moreš na enkrat. Česa ti manjka? Saj vendar zaslužiš tiliko, da se pošteno preživiva. Saj si vendar znan v najboljših krogih. Enointrideset let si star. V teh letih še ni konec življenja. Upajva, upajva, boš videl, da bo vse dobro.

— Kaj naj upam? Kaj zamorem doseči? Toliko sem dosegel, da čitam v gledališču starim babam pesmi. Jaz bi rad govoril ljudski množico, jaz bi rad kovoril gomovini.

Pascal se je bil razvnel. Hodil je semtertja po sobi, oči so mu bleščale. Bil je tak kot takrat, ko je sanjal, da bo postal minister čez noč.

— Poslušaj — je rekla Melanija — zjutraj sem čitala, da je umrl nek poslanec v našem okraju. — Kmalo bodo volitve. Kaj če bi kandidiral?

— Ali hočeš, da bi kandidiral.

— Z vsemi sredstvi, ki so mi na razpolago ti bom pomagala. Tvoja sreča bo moje največje zadovoljstvo.

— Nekaj denarja imava. Par tisoč rankov. — Za otroka sem jih bil namenil. Toda Bog je drugače odločil. — Ali smem ta denar porabiti za svojo kandidaturo?

— Samo če želiš — je odvrnila Melanija nežno.

— Dobro, bomo pa poskušali — je rekel zmagoslavno. — Da kaindidiral bom. Tudi očetu bom sporočil svoj sklep.

Končno se je odločil. — Predvsem moram brzojaviti očetu. — Kaj bo rekel moj ljubi oče, Bog ve, kaj bo rekel?

Šel je v svojo pisalno mizo ter napisal dolgo brzojavko v kateri je obrazložil svoje želje in svoje načrte.

Poklical je hišnika ter mu naročil, naj takoj odnese brzojavko na pošto. Nestrpno je pričakoval odgovora. Ponoči se je večkrat prebudil v spanju misleč, da kdo trka.

Odgovor je pa dospel šele naslednjega večera ter se je glasil:

— Kakor ti je drago. Jaz sem zadovoljen. Boj bo težak, toda zmaga ni izključena. Pismo sledi.

In pismo je res prišlo že naslednjega dne.

Oče polkovnik je pisal, da je bila v Algieru slaba letina, da je pet tisoč frankov precej denarja, da bo po skušal spraviti skupaj to svoto. Če hoče Pascal res kandidirati, bi ne smel izgubljati nobenega časa. Kandidatura republikanca Emila Terrade je že najavljena. Konservativci niso dosedaj postavili še nobeneg kandidata. Dobro bi bilo, če bi kandidiral na liberalnem tiketu.

Iz pisma je bilo razvidno, da bi bil polkovnik Aubier silno vesel in zadovoljen, če bi njegov sin zmagal pri volitvah.

Neljubo ga je pa dirnil v pismu poděrtan stavek:

— Če se kdaj odločiš priti v Libourne, te prosim, pridi sam.

In Melanija je vedela, da nje nočejo imeti doma in da je polkovnik nikdar ne bo priznal za svojo sinaho.

Te zadnje besede so precej vplivale na njeno zdravje.

Toda Pascal je bil srečen.

Zaupal je v svojo bodočnost in v svoje načrte. Prepričan je bil, da je enkrat za vselej konec slabih dni, uverjen je bil, da bo napočila nova zora v njegovem življenju.

Postal bo poslanec, predsednik skupščine, minister.

Vedno naprej, vedno naprej po začrtani poti.

— Končno te bom dobil v svojo pest, neskončni Pariz, — je govoril sam pri sebi, ko je stal na balkonu. Sedem let si mi obračal hrbet, sedaj te bom pa končno vendarle zavojeval.

Melaniji se je obrnilo na boljše.

Ko je vstal iz postelje, je vzel Pascal gosli iz omare. Že tri leta jih ni imel v rokah.

In igral je zopet stare melodije in cerkvene pesmi, kot jih je igral takrat v mali cerkvici v Malirecu. Melanija se jih je takoj spomnila in je bila neizmerno ginjena.

Po enem tednu ji je rekel Pascal:

— Sedaj te bom pa moral za dva dni zapustiti. V Libourne grem k svojemu očetu.

— Že tako hitro?

— Da, kajti skrajni čas je že. Stopiti moram v zvezo z vso okolico, obnoviti staro prijateljstvo z vsemi someščani ter skleniti nova znanstva. To je pri volitvah najvažnejša stvar.

Sklenil je odpotovati še tistega večera. Melanija mu je zopet napolnila kovčeg ter mu vtaknila v vsak žep par cvetlic.

In s tresočim glasom ga je vprašala:

— Ali jo boš obiskal?

On je vedel, o kateri govori.

— Zdi se mi, da bo to potrebno, moja draga. Benevent in Fottin imata v mojem domačem kraju velik vpliv.

— Torej pa pojdi, če ni drugače — je rekla vsa bleda. — Ponudila mu je čelo v poljub. — Le popdi Pascal, tudi k nji lahko greš. Jaz ti popolnoma zaupam.

Vrnil se je šele po štirih dneh. Na obrazu se mu je poznalo, da je zadovoljen z doseženim uspehom.

— Gre, vse gre kot pa maslu. Jaz imam nešteto prilik, moj naprotnik pa nobene. Že danes lahko rečem, da ga bom brez težave porazil.

— Niti poljubil me nisi — je rekla Melanija žalostno.

— Kako je pa s teboj? Ali ti je bilo dolgčas te štiri dni? Moj Bog, skoraj bi bil pozabil. Brzojaviti moram načelniku našega odbora.

Ves dan je imel dela čez gla vo. Pisaril je, letal semtertja, sestavljal program, govoril, premišljeval.

Ni preostajalo dosti časa za njegovo malo ponižno Melanijo. Ona se je pa vedno sukala krog njega.

Včasih jo je poljubil kot za vbogaime ter jo podil od sebe:

— Mudi se mi, veš. Sedoj so važnejše zadeve na programu.

Potem se je odpeljal vsak teden v Libourne ter ostajal tam po dva dni.

— Vse je izvrstno, imenitno. To je ponavadi rekel ob svojem povratku.

Časopisje je sporočilo, da se bodo 2. julija vršile volitve. Pascal je hotel prisostvovati otvoritvi volilnega boja ter se pripravil na pot.

Kupil si je tudi debelo palico.

— Zakaj ti bo palica? — ga je vprašala Melanija.

— Za Libourne bo palica zadostovala, ker so tam precej mirni ljudje. Če bi kandidiral v kakem drugem kraju, bi moral nositi železen oklep pod srajco.

Naturalizacija inozemskih "slakerjev".

(Jugoslovanski Oddelek F. L. I. S.)

Inozemci, ki za časa vojne niso hoteli služiti v ameriški vojski in so bili na svojo zahtevo oproščeni od vojaške dolžnosti iz razloga inozemskega državljanstva, so imeli do sedaj precej sitnosti, ko so prosili za podelitev ameriškega državljanstva. Skoraj brez izjeme so sodišča zavračala njihove prošnje za naturalizacijo. Glede teh inozemcev "alien slackers" jim pravijo tukaj — pa nastane letos po petletni obletnici premirja jako važna sprememba, kar se tiče uvaževanja njihovih prošenj za naturalizacijo.

Naturalizacijski urad, ki spada po Department of Labor, naznanja v tem pogledu sledeče:

Splošno se domneva, da obstoji zakon, ki prepoveduje naturalizacijo onih inozemcev, kateri so za časa nabora (draft) zahtevali oprostitev od vojaške službe iz razloga svojega inozemskega pripadništva, in da ta zakon jih napravlja nesposobne za naturalizacijo za dobo petih let po dnevu premirja.

Takega zakona ni. Splošni naturalizacijski zakon od 23. junija 1906 pač določa, da se mora sodišče, predno naturaliza inozemca, prepričati, da se je isti vsaj za dobo petih let pred vložitvijo prošnje za naturalizacijo obnašal kot človek dobrega moralnega značaja in da je bil udan ("attacher") načelom Konstitucije Združenih Držav ter pripravljen prispevati k "dobremu redu in sreče" istih.

Iz zaslišanja pred naturalizacijskim sodiščem mora sodnik po svoji lastni uvidevnosti sklepati, da-li je bilo inozemčevo obnašanje tekom petletne dobe tako, da ga vpravičuje k ameriškemu državljanstvu. Tako je velika večina naturalizacijskih sodišč po vsej deželi bila mnenja, da je inozemec, ki je zahteval oprostitev od vojaške službe iz razloga inozemskega državljanstva, pokazal "pomanjkanje udanosti" k tej deželi. Ker pa je svojo pravico do oprostitve od vojaške službe užival do dejanskega konca vojskovanja, t.j. do premirja, ki je bilo podpisano 11. novembra 1918, so sodišča sodila, da se mora petletna doba udanosti računati od tega datuma. Radi tega so sodišča zavračala prošnje za naturalizacijo takih inozemcev pridržavši jim pa pravico, da smejo ponoviti svojo prošnjo še le po 11. novembru 1923.

To še nikakor ne pomenja, da so sodišča sklenila, da sme inozemec, ki se je oprostil od vojaške dolžnosti kot nedržavljan, po 11. novembru 1923 stopiti pred sodišče v svrho naturalizacije, prost od vsakega predsodka radi njegove zahteve do oprostitve. To enostavno pomenja, da so bila sodišča mnenja, da ni dotičnik vpravičen ponoviti svojo prošnjo za naturalizacijo pred 11. novembra 1923. Ali kakor se vse zdi iz izjav mnogih sodišč, dejstvo, da je inozemec uveljal svojo pravico do oprostitve od vojaške službe, se po tem dnevom prav gotovo ne bo več smatral kot nekaj, kar bi ga že samo na sebi izključevalo od naturalizacije, pod pogojem pa, da ni nikakega očitka glede njegovega obnašanja in udanosti tekom zadnje petletne dobe. To seveda je vprašanje, ki ga treba rešiti v vsakem posameznem slučaju. Ako bo prišle na dan druge obteževalne okolščine, ki bi stavile v dvom inozemčevo udanost tekom vojne in kasneje, v takem slučaju bi sodišča brezdvomno uvaževala tudi zapisnik o njegovem naboru kot važno okolščino pri dotičanju, da-li je dotični inozemec vreden ameriškega državljanstva.

Iz Jugoslavije.

Velika afera s tobakom.

V monopolskem skladišču v Novem Sadu je bilo radi slabe manipulacije uničenega za 2 milijona obaka in cigaret. Baje je bila izvršena tudi večja malverzacija.

Obsodba atentatorja na Pašića.

V Beogradu se je vršila razprava proti atentatorju na ministrskega predsednika Pašića, Milutinu Rajiću. Od Rajićeve obitelji je bil navzoč samo njegov brat. Rajić je stopil mirno v dvorano, gleda se na vse strani. Vedel se je dostojno in simpatično. Obtožen je bil atentata na Pašića, in sicer na podlagi čl. 1, točka 7, v zvezi z drugim členom zakona o zaščiti države. Nadalje je bil obtožen na podlagi čl. 85 in v zvezi s čl. 41 kaz zakona glede poskusnega uboja orožniškega narednika Jovana Lazarevića in težkih poškodb proti policijskemu agentu Milanu Gruziću. Privatni obtožitelj je bil zastopan po advokatih Boži Markoviću in Velji Popoviću. Po prečitanju obtožbe, zdravniškega pregleda in nekaterih formalnosti je sodišče stavilo na obtoženca vprašanje:

"Ali ste izvršili to delo?"

Rajij: "Da, sem!"

Nato je obtoženec obširno pripovedoval o svojem činu. Izjavil je, da se je definitivno odločil, da strelja dne 27. junija na ministrskega predsednika. V trenutku, ko je streljal na Pašića, se ga je polastilo neko posebno razpoloženje, nato se je obotavljal. Pašića ni hotel ubiti, temveč je streljal samo zato šestkrat, ker je hotel dati duška svojemu ogorčenju proti ministrskemu predsedniku. S politiko se je bavil šele v zadnjem času. Čital je v listih govore Pašića v skupščini in videl je, da se zapostavljajo nacijonalni interesi radi partizanstva. Razburila ga je tudi Pašićeva politika proti Radiću. Zdelo se mu je, da bi bilo najboljše za državo, da pride do koalicijske vlade in ker do tega ni prišlo, je smatral za krivca Pašića ter sklenil, da izvrši nanj atentat. Svoj čin je izvršil tudi vsled bede, v kateri se je nahajal, ker mu je bila odbita prošnja za državno službo. Glede ostalih dveh obtoženih dejanj se ne čuti krivega.

Po zaslišanju raznih prič in govorih državnega pravdnika ter zagovornika je predsednik razglasil sodbo, s katero je bil Rajić obsojen na podlagi zakona o zaščiti države na 20 let ječe.

Velika družba ponarejevalcev denarja pod ključem.

Zagrebški policiji se je posrečil imenitev lov. Že dolgo so v Sloveniji in na Hrvatskem strašili ponarejeni 10dinarski bankovci, in sicer v dveh različnih izdelavah. Istočasno so v Julijski Krajini krožile ponarejene lire. Varnostne oblasti so sumile, da so ponarejevalci denarja tod in tam v zvezi. Gotovo je bilo, da mora ena delavnica ponarejevalcev biti nekje v Zagrebu ali njegovi okolici. Toda ves napor policije, da pride stvari na sled, je bil dolgo časa zaman. Šele v zadnjem času se je zagrebški policiji ves trud izdatno izplačal. Postala je bila pozorna na nekega moškega, ki je živel s svojo ženo sam zase. Bil je to strojnik v zagrebški mestni plinarni Remigio Zardi. Ko je nato prišla ovadba nekega zagrebškega trgovca, da je tak in tak moški plačal pri njem kupljeno blago s čisto novimi ponarejenimi 10dinarskimi novčanicami, je policija dognala, da se osebni opis popolnoma prilega Zardiju. Sedaj je nemudoma nastopila proti Zardiju in izvršila pri njem hišno preiskavo. Uspeh je bil popoln. Našla je fotografične aparate, kemikalije, 140 ponarejenih "kovačev" in končno tudi klišeje ter ročni stroj za tiskanje. Nadaljna preiskava je dognala, da ima Zardi svaka Josipa Malva, ki je po poklicu cinkograf. Oba Zardija sta sicer izjavljala, da je ta že pred letom dni umrl, toda izkazalo se je, da je mož še živ, in sicer v preiskovalnem zaporu v Vidmu zaradi ponarejanja denarja. Razen tega je oblast zvedela, da je tudi ena sestra Zardijeve žene Rozalija Pascaletto na Sušaku spravljala v promet ponarejeni denar. Tudi njo so takoj zaprli. Tako imajo sedaj oblasti v rokah vsaj glavne osebe ponarejalske družbe, ki je delala v dveh državah. Na nadaljnji preiskavi sodeluje znani strokovnjak prof. dr. Reiss, ki je v to svrho prišel v Zagreb.

KJE JE?

Mati Jožefa Mislej iz Orehovice št. 10, občina in pošta Št. Vid pri Vipavi, Julijska Benečija (Venezia Giulia, Italia) išče svojega sina FRANCETA MISLEJ. Naj se takoj oglasi svoji materi ter naznani svoj sedanji naslov, ali pa meni, da sporočim materi. — Rafael Rosse, 995 E. 141. St., Cleveland, Ohio. (15-17—10)

POTOVALNI ZASTOPNIKI,

kateri so pooblaščeni nabirati naročnino za "Glas Naroda", so:

Joseph Černe, Anton Simčič in Joseph Smalzel.

Upravništvo.

SANTAL MIDY
PREHLAD MEHURJA

MOŠKI! Zaščitite se Proti nalezenju
SANYKIT
Nabavite si najboljšo zaščito PREPREČBA za MOŠKE
Velika tuba 35c. Kit (4's) $1
Vsi lekarnarji ali San-Y-Kit Dept: B 92 Beekman St., New York
Pišite za okrožnico.

Prav vsakdo—

kdor kaj išče; kdor kaj ponuja; kdor kaj kupuje; kdor kaj prodaja; prav vsakdo priznava, da imajo čudovit uspeh —

mali oglasi v "Glas Naroda".

Izšla je nova izdaja

'PESMARIGA GLAZBENE MATICE'

Zbori za štiri moške glasove.

Uredil MATEJ HUBAD

Knjiga ima 296 strani, ter vsebuje sledeče pesmi z notami:

1. Na dan; 2. res oženil bi se; 3. Kazen; 4. Kmečka pesem; 5. Vasovalec; 6. Na trgu; 7. Pesem o beli hišici; 8. Prošnja; 9. Dan slovanski; 10. Tihi veter od morja; 11. Še ena; 12. Povejte, ve planine; 13. Sijaj, solnčice; 14. Lahko noč; 15. Deklica mila; 16. Slanca; 17. Vabilo; 18. Pastirček; 19. Rožmarin; 20. Cerkvica; 21. Prošnja; 22. Imel sem ljubi dve; 23. Danici; 24. Savska; 25. Oblaček; 26. Planinska roža. 27. Hercegovska; 28. Ljubezen in pomlad; 29. Rožica i slavulj; 30. Naša zvezda; 31. Lahko noč; 32. Pod noč; 33. Kaj bi te prašal; 34. Bože pravde; 35. Na grobih; 36. Nad zvezdami; 37. Vabilo; 38. Usliši nas; 30. Na morju; 40. Pastir; 41. Slovenska zemlja; 42. Burčica; 43. Oblaček; 44. Utopljenka; 45. Potrkali na okno; 46. Glas Grobovu; 47. Katrica; 48- Deklica, ti si jokala; 49. Jaz bi rad rudečih rož; 50. Zdravica; 51. V mraku; 52. Lepa naša domovina; 53. Vigred se povrne; 54. Vinska; 55. Oj dekle, kaj s tak žalostna; 56. Slanica; 57. Oj, te mlinar; 58. Pojdam v rute; 59. Slovenac, Srb, Hrvat; 60. Naša zvezda; 61. V slovo; 62. Izgubljeni cvet; 63. Sanak spava; 64. Glejte, kako umira praviční; 65. Naprej; 66. Kje dom je moj, 67. Hey Sloveni. 71. Domovini; 72. Sokolska; 73. Jadransko morje; 74. Popotnikova pesem; 75. Domovina; 76. Slovenski svet, ti si krasen; 77. U boj; 78. Večer na Savi; 79. Zrinsko, Frankopanka; 80. Što čutiš, Srbine tužni?; 81. Pobratimija; 82. Pomlad in jesen; 84. V tihi noči. 85. Milica; 86, Njoj; 87. Njega ni; 88. Pod oknom; 89. Prva ljubezen; 90. Lahko noč; 91. Pri oknu sva molče slonela; 92. Strunam; 93. Slovo; 94; Strunam; 95. Prošnja; 96. V ljubem si ostala kraji; 97. Pod oknom; 98. Ljubezen in pomlad; 99. Lahko noč; 100. Rastanek; 101. Svračanje; 102. Tam, gdje stoji; 103. Prelja.

Cena s poštnino $3.

"GLAS NARODA"

82 Cortlandt Street New York

Kretanje parnikov - Shipping News

20. oktobra:
La Savole, Havre; Olympic, Cherbourg; Ohio, Cherbourg, Hamburg; New Amsterdam, Boulogne; Leviathan, Cherbourg.

22. oktobra:
Aquitania, Cherbourg; Pres. Roosevelt, Cherbourg, Bremen.

24. oktobra:
Paris, Havre; Pres. Monroe, Cherbourg.

25. oktobra:
Thuringia, Hamburg; Colombo, Genoa.

27. oktobra:
Homeric, Cherbourg; Orbita, Cherbourg, Hamburg; Pres. Harding, Cherbourg, Bremen; Vendam, Boulogne.

30. oktobra:
Resolute Cherbourg, Hamburg.
Mauretania, Cherbourg.

31. oktobra:
Pittsburgh, Cherbourg, Bremen; Bremen, Bremen; America, Genoa; Bevedere, Trst.

1. novembra:
Hansa, Hamburg.

. novembra.
Majestic, Cherbaurg; Rotterdam, Boulogne; Pres. Fillmore, Bremen.

. novembra:
Berengaria, Cherbourg.

7. novembra:
Belgenland, Cherbourg; Suffren, Havre; Pres. Polk, Cherbourg; Seydlitz, Bremen; Conte Rosso, Genoa.

. novembra:
Cleveland, Cherbourg, Hamburg; Pittsurgh, Cherbourg, Hamburg.

10. novembra:
Leviathan, Cherbourg; Martha Washington, Trst; Olympic, Cherbourg; Derfflinger, Bremen; Orca, Cherbourg, Hamburg; Albania, Cherbourg.

13. novembra:
Aquitania, Cherbourg; Reliance, Cherbourg, Hamburg.

14. novembra:
Paris, Havre; Zeeland, Cherbourg; Pres. Adams, Cherbourg; Yorck, Bremen.

15. novembra:
Westphalia, Hamburg.

17. novembra:
America, Cherbourg, Bremen; Orduna, Cherbourg, Hamburg; Chicago, Havre; Ryndam, Boulogne; Muenchen, Bremen.

20. novembra:
Duilio, Genoa.

21. novembra:
Canpolc, Cherbourg, Bremen; Pres. Van Buren, Cherbourg.

22. novembra:
Mount Clay, Hamburg.

24. novembra:
Majestic, Cherbourg; Rochambeau, Havre; Ohio, Cherbourg, Hamburg; Pres. Roosevelt, Cherbourg, Bremen; New Amsterdam, Bourogne; Tyrrhenia, Cherbaurg.

27. novembra:
Berengaria, Cherbourg.

28. novembra:
Pres. Garfield, Cherbourg.

29. novembra:
Albert Ballin, Cherbourg, Hamburg; Mongolia, Hamburg.

C. novembra:
President Wilson, Trst.

1. decembra:
Leviathan, Cherbourg; La Savole, Havre; Olympic, Cherbourg; Veendam, Boulogne.

V ali IZ
JUGOSLAVIJE

Kupite vnaprej plačane karte svojim sorodnikom za naše črte.

WHITE STAR LINE
New York — Cherbourg
Olympic ....20. okt.; 10. nov.; 1. dec.
Majestic 3. nov.; 24. nov.; 15. dec.
(Največji parnik na svetu.)

AMERICAN LINE Joint WHITE STAR LINE Service
New York — Cherbourg — Hamburg
Canopic 18. okt.; 21. nov.; 26. dec.
Mongolia 25. okt.; Minnekahda 1. nov.
(3. razred
Pittsburgh ..... 8. nov.; 12. dec.

RED STAR LINE
New York — Cherbourg — Antwerp
Samland 24. okt.; Belgenland 7. nov.
Gothland 14. nov.; Zeeland 21. nov.
Lapland ..... 12. dec.
Dobra hrana. Zaprti prostori.
Velika javna zbirališča. Oglasite se pri lokalnem agntu ali pri

PASSENGER DEPARTMENT
No. 1. Broadway New York.

IZPLAČILA v AMERIŠKIH DOLARJIH.

V Jugoslaviji —

se more izplačati dolarje le potnikom v Ameriko proti predložitvi od ameriškega konzula potrjenega potnega lista in ne več kot protivrednost od 3.000. — frankov, to je približno $200.— za enega potnika.

V slučaju, da naslovljenec za izplačilo dolarjev nebi mogel predložiti potrjenega potnega lista, dobi pošiljatelj lahko dolarje nazaj ali nam pa na novo naroči izplačati nakazani znesek v dinarjih.

Nadalje se nam zdi umestno pripomniti, da nikakor ne moremo priporočati pošiljati čeke v Jugoslavijo.

Splošno mnenje vlada, da se čeki, ki se glase na dolarje, tudi v dolarjih izplačajo, kar pa ni res, ker, kot že zgoraj omenjeno, je v Jugoslaviji od vlade pod kaznijo prepovedano izplačevati dolarje.

Tudi pošiljajo mnogi navadne ameriške čeke v domovino. Ti pa nikakor niso pripravni za ljudi na deželi, ker so banke oddaljene in izplačajo take čeke v dinarjih šele potem, ko dobe iz Amerike potrdilo, da so jim bili odobreni.

Onim, ki stanujejo na deželi in ne potujejo v Ameriko, je najbolje pošiljati denar navadnim potem v dinarjih, kateri se jim izplačajo na zadnji pošt' brez neprilik.

Tudi za nabavo potnega lista — (posa) je najpripravneje poslati dinarje. Dokler namreč potni list ni potrjen od ameriškega konzula, ne more potnik dvigniti dolarjev. Stroške za razne listine in potni list se pa lahko plača tudi s dinarji.

V Italiji in zasedenem ozemlju —

so veljavne povsem drugačne odredbe ter lahko izplačamo dolarje vsakomur do poljubnega zneska. Če je pa namenjen denar le za potovanje, je na nakaznici označiti vidno: Izplačati le, ako naslovnik potuje.

Vsled naraščujočih stroškov smo se morali odločiti prevrediti pristojbino za dolarska izplačila kakor sledi: Za izplačila do $25. računamo po 75 centov; od $25. naprej po 3%, to je po 3 cente od vsakega dolarja.

Na nakaznici naj bo vidno omenjeno: Izplačati v dolarjih.

Ta pristojbina je veljavna za dolarska izplačila v Jugoslaviji in Italiji.

FRANK SAKSER STATE BANK
82 Cortlandt St., New York City

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA" NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDR. DRŽAVAH

V in iz Jugoslavije na vladnih parnikih Združenih držav.

POTUJTE udobno pod zaščito vlade Združenih držav. Hitri parniki, izborna hrana, velike kabine, posebni prostori za zakonce in družine, vsakovrstne udobnosti; za svoj denar ne morete dobiti več. Odplutja dvakrat na teden v Bremen in druga pristanišča.

S. S. Leviathan ..... 20. okt.
S. S. Pres. Roosevelt ..... 23. okt.
S. S. Pres. Harding ..... 27. okt.
S. S. Pres. Fillmore ..... 3. nov.
S. S. America ..... 13. nov.
S. S. Pres. Arthur ..... 5. dec.
S. S. Geo. Washington ..... 13. dec.

Za natančne cene in navodila pišite na

United States Lines
45 Broadway New York City
Lokalni zastopniki v vseh mestih.
Upravitelji za
U. S. SHIPPING BOARD

French Line
Compagnie Générale Transatlantique

New York, Plymouth, Havre, Paris
PARIS .... 24. okt.; 14. nov.; 12. dec.
SUFFREN ..... 7. nov.
New York, Havre, Paris
LA SAVOIE ..... 20. okt.
ROCHAMBEAU ..... 18. oktobra
ROUSSILLON..... 8. nov.
CHICAGO ..... 17. novembra
New York, Vigo (Spain), Bordeaux
LA BOURDONNAIS ..... 27. okt.
Pišite za navodila, lokalnim agentu ali na glavni urad
19 STATE STREET, NEW YORK

Kako se potuje v starikraj in nazaj v Ameriko.

KDOR je namenjen potovati v stari kraj, je potrebno, da je natančno poučen o potnih listih, prtljagi in drugih stvareh.

Pojasnila, ki vam jih zamoremo dati vsled naše dolgoletne izkušnje, Vam bodo gotovo v korist; tudi priporočamo vedno le prvovrstne parnike, ki imajo kabine tudi v III. razredu.

Tudi oni ki še niso ameriški državljani, morejo potovati v stari kraj na obisk, toda potrebno je, da se povrnejo tekom šestih mesecev in so pripuščeni brez vsake neprilike v to deželo.

Kako dobiti svojce iz starega kraja.

Kdor želi dobiti sorodnika ali pa svojca iz starega kraja, naj nam piše za pojasnila in navodila. Jugoslovanska letna kvota znaša 6426 novih priseljencev.

Za potne stroške izplačuje po našem naročilu JADRANSKA BANKA tudi v dolarjih.

Frank Sakser State Bank
82 Cortlandt Street New York
Glavno zastopstvo Jadranske banke.

RAVNOKAR JE IZŠLA

NAJVEČJA ARABSKA SANJSKA KNJIGA

Najnovejša ilustrovana izdaja
Vsebuje 306 strani.
Cena s poštnino $2.—
SLOVENIC PUBLISHING CO.,
82 Cortlandt Street,
New York City, N. Y.